

--	--	--	--

KOD UCZNIĄ

**ZESTAW ZADAŃ KONKURSOWYCH Z JĘZYKA POLSKIEGO
DLA UCZNIÓW GIMNAZJUM
ROK SZKOLNY 2014/2015**

**ETAP OKRĘGOWY
Instrukcja dla ucznia**

1. Zestaw konkursowy zawiera 9 zadań.
2. Przed rozpoczęciem pracy sprawdź, czy zestaw zadań jest kompletny.
3. Uważnie czytaj zamieszczone w arkuszu polecenia i udzielaj precyzyjnych i starannie zapisanych odpowiedzi.
4. Zwróć baczna uwagę na wyróżnione w niektórych poleceniach szczegółowe informacje dotyczące udzielanych przez odpowiedzi.
5. Rozwiązania zadań zapisuj w wyznaczonych miejscach zgodnie z poleceniami.
6. Jeśli popełnisz błąd, przekreśl niepoprawnie zapisany wyraz lub niewłaściwie skonstruowane zdanie i zapisz ponownie.
7. We wszystkich udzielanych odpowiedziach pamiętaj o przestrzeganiu zasad poprawnego zapisu w zakresie języka, stylu, ortografii i interpunkcji.
8. Posługuj się wyłącznie piórem lub długopisem. **Zapisy ołówkiem nie będą sprawdzane.**
9. W nawiasach obok numeru zadania podano liczbę punktów możliwych do uzyskania za jego rozwiązanie.
10. **Nie używaj korektora.**

Czas pracy:
90 minut

**Liczba punktów
możliwych
do uzyskania: 40.**
Do następnego etapu
zakwalifikujesz się,
jeżeli uzyskasz co
najmniej 32 punkty.

Pracuj samodzielnie.

POWODZENIA!

Wypełnia komisja konkursowa

Nr zadania	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Razem
Liczba punktów										
Liczba punktów po weryfikacji										

Zatwierdzam

POTĘGA SŁOWA

Zadanie 1. (5 punktów)

Przeczytaj uważnie poniższy tekst i wykonaj związane z nim polecenia.

W czasie prowadzenia konwersacji działają na nas wrażenia słuchowe i wzrokowe – człowieka mówiącego nie tylko słyszymy, ale i widzimy, znajduje się on w polu widzenia wszystkich słuchających, zajmuje centralne miejsce. Dlatego też nie jest sprawą obojętną jego ubiór, uczesanie, mimika, gestykulacja, postawa. Cechy zewnętrzne człowieka mówiącego mogą przyciągać wzrok, budzić przyjemne uczucia, koncentrować uwagę, zachęcać do słuchania tego, co mówi. Brak smaku w doborze poszczególnych części garderoby, ponury wyraz twarzy, monotony lub podniesiony głos, zbyt żywa gestykulacja irytują słuchających, odpychają wzrok, co niewątpliwie osłabia pozycję mówiącego, zmniejsza zainteresowanie jego wypowiedzią. Wygląd zewnętrzny człowieka jest jednym z czynników ułatwiających prowadzenie rozmowy.

Edward Pietkiewicz, *Savoir-vivre dla każdego*, Warszawa 1997, s.194-195.

a) Sformułuj tezę, którą uzasadnia autor w zacytowanym fragmencie tekstu. (1 punkt)

.....
.....
.....

b) W oparciu o treść zacytowanego tekstu sformułuj dwa argumenty potwierdzające tezę. (2 punkty)

.....
.....
.....
.....
.....

c) Zastąp podane wyrazy obcego pochodzenia ich polskimi odpowiednikami. (1 punkt)

koncentrować –

irytować –

d) Zastąp podane frazeologizmy synonimami w postaci przysłówków lub wyrażeń przymkowych. (1 punkt)

mówić bez ogródek –

mówić ni w pięć, ni w dziewięć –

a)	b)	c)	d)

Zadanie 2. (3 punkty)

Oto błędy językowe, które występują w języku współczesnych Polaków. Popraw je.

NIEPOPRAWNIE	POPRAWNIE
oni rozumią	
mieć dwie alternatywy	
kontynuować dalej	
lubiała czytać	
orginalne spodnie	
wreście doszłem	

Zadanie 3. (4 punkty)

a) Uzupełnij zdania właściwymi formami imiesłowów utworzonymi od podanych w nawiasach czasowników. **Zapisz pełne nazwy utworzonych imiesłowów.** (2 punkty)

Mama z trudem wchodziła po schodach, (nieść) ciężkie siatki z zakupami.

Pełna nazwa imiesłowu

Tomek, (zanieść) jabłka do piwnicy, wrócił do ogrodu.

Pełna nazwa imiesłowu

b) Uzupełnij treść zasad tworzenia imiesłowów w poleceniu a), uwzględniając aspekt (postać) czasowników, od których one powstały. (2 punkty)

Imiesłowy tworzymy
od czasowników

Imiesłowy tworzymy
od czasowników

a)	b)

Zadanie 4. (2 punkty)

Od podanych nazw miejscowych utwórz pochodne przymiotniki.

Kampinos –

Wieliczka –

Grudziądz –

Nowy Targ –

Bukareszt –

Zadanie 5. (4 punkty)

Podaj zasady ortograficzne, według których zapisano wyrazy podkreślone w poniższych zdaniach.

Znajdźże miejsce dla wielkich idei w twoim **niewielkim** pokoju.

.....
.....

Dbaj o swój **wizerunek** nawet w **blahych** sprawach.

.....
.....

Nie okazuj **niezadowolonia** na widok dzieł **popularnonaukowych**.

.....
.....

Pamiętaj, że czasem **wypadaloby** powiedzieć mniej, **ażeby** zrobić więcej.

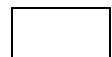
.....
.....

Nie robiąc zbyt wiele, możesz liczyć na łut szczęścia nie częściej niż raz w roku.

.....
.....

Przyjmij zasadę, że mylne **wyobrażenia** ortograficzne dopadają nawet **arcymądrych** uczniów.

.....
.....

Zadanie 6. (7 punktów)

Przeczytaj zacytowany poniżej tekst, a następnie wykonaj związane z nim polecenia.

Odkąd ogłoszono kapitulację¹, gruzy zaroily się od ludzi. Trwało pośpieszne chowanie zmarłych, poszukiwanie jedzenia i pakowanie do wymarszu. Niemal wszyscy grzebali w ruinach swoich domów w poszukiwaniu rodzinnych pamiątek. Tylko Michał siedział w całkowitym bezruchu, patrząc, jak milczący tłum na Śniadeckich krząta się w dziwnej pantomimie. Wokół niego leżały porozrzucone książki z trafionej wieloma pociskami księgarni. Przypominały martwe ptaki z przetrąconymi skrzydłami. Część była całkowicie zwęglona, inne tylko nadpalone. Jego wzrok przyciągnęła kolorowa ilustracja jakiegoś wyjątkowo pięknego miasta. Wyciągnął z trudem rękę. Był to przewodnik po Warszawie, wydanie z tysiąc dziewięćset trzydziestego dziewiątego roku. Z fascynacją wertował kartki ze zdjęciami ulic.

Jarosław Sokół, *Czas Honoru. Pożegnanie z Warszawą*, Warszawa 2013, s. 376.

¹ Kapitulacja Warszawy w październiku 1944 roku (upadek powstania warszawskiego).

a) Wymień trzy cechy charakterystyczne dla składni i słownictwa zacytowanego tekstu. (2 punkty)

.....

.....

.....

b) Wykorzystując zacytowany tekst, przedstaw w postaci monologu przeżycia wewnętrznego i uczucia Michała. Nadaj wypowiedzi ekspresywny, emocjonalny charakter, stosując zróżnicowane środki językowe odpowiednie do sytuacji komunikacyjnej bohatera. (5 punktów)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

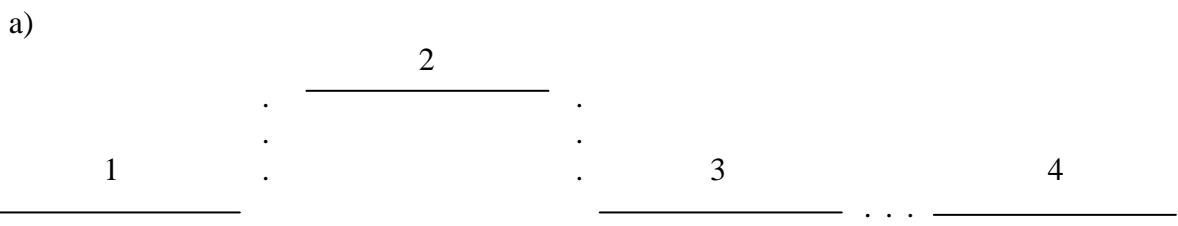
.....

.....

a)	b)		

Zadanie 7. (5 punktów)

A. Ułóż zdania wielokrotnie złożone do podanych wykresów.

Zdanie

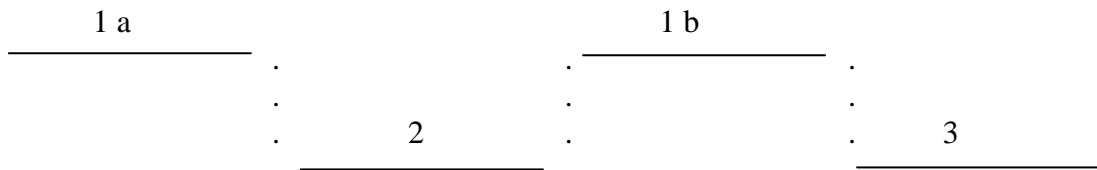
.....

.....

.....

.....

b)

Zdanie:

.....

.....

.....

.....

B. Sporządź analizę składniową jednego z ułożonych przez siebie zdań.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

A	B

Zadanie 8. (2 punkty)

Uzupełnij tabelę zgodnie z informacjami podanymi w nagłówkach.

Rzeczownik pochodny	Formant, za pomocą którego został utworzony	Kategoria znaczeniowa rzeczownika pochodnego
paluch		
Polak		
przygotowanie		

--	--

